

**László Szabolcs Gulyás** (Nyíregyháza, Colegiul din Nyíregyháza): *Enigmele „sferei nobiliare”: aspectele drepturilor de proprietate în cazul dezvoltării târgurilor medievale*

În Regatul Maghiar medieval au existat sute de târguri aflate la diferite nivele de dezvoltare și locuite preponderent de iobagi. Cele mai importante dintre aceste târguri uneori erau apropiate ca și nivel de dezvoltare de orașele regale, iar restul erau apropiate satelor mai importante. În cazul acestora din urmă doar terminologia folosită în documente (*oppidum* în loc de *villa* sau *possessio*) permite separarea lor.

Dezvoltarea târgurilor în Regatul Maghiar a fost un proces complex: orașe care au rămas în urmă și sate în plin avânt de dezvoltare – toate puteau să ajungă în grupul târgurilor. În acest proces au jucat un rol mai mult sau mai puțin important mai multe fenomene: de la statutul de oraș minier la cel de centru al domeniului feudal și până la dreptul de a ține târguri anuale – toate au putut reprezenta factori ce contribuie la transformarea unei așezări în târg.

Dintre acești factori cel mai important a fost cel legat de situația administrativă și juridică a localității, deoarece în funcție de încadrarea juridică, târgurile (*oppida*) regale, nobiliare și ecleziastice aveau posibilități și spații de manevră diferite. În urma cercetărilor recente efectuate asupra celor peste o sută de târguri situate în nord-estul Ungariei a reieșit faptul că peste patru cincimi dintre acestea se aflau în proprietatea nobilimii, mai ales în cel al baronilor.

Pe baza analizei surselor referitoare la sutele de târguri de pe întreg teritoriul Regatului Maghiar, în prezentare voi încerca să arăt în ce măsură acest fenomen este reprezentativ pentru celelalte regiuni ale țării, precum și în ce măsură se folosesc aceste târguri de diferitele oportunități ce derivă din statutul lor juridic, fiind în proprietate regală, nobiliară sau ecleziastică. Nu în ultimul rând încerc să aflu dacă într-adevăr dezvoltarea târgurilor în Regatul Maghiar medieval era un fenomen rezervat sferei nobiliare.